

SPRAWOZDANIE

z ćwiczenia nr 1

“Algorytmy ewolucyjne i genetyczne”

Przedmiot: Wprowadzenie do Sztucznej Inteligencji

Imię i nazwisko: Viktoriia Nowotka

Odpowiedzi na pytania:

- Trywialne rozwiązanie mogłoby być ciągiem 0. Wtedy odległość od docelowego punktu będzie maksymalna (350), co daje wynik -122500.

```
Viktoriias-MacBook-Pro:lab1 viktoriiianowotka$ python3 index.py  
[-122500.]
```

Rys. 1 – wynik trywialnego rozwiązania

- Górnym ograniczeniem wyniku może być 0, wtedy jak obiekt dotarł do punktu docelowego.
- Przykład rozwiązania losowego oraz wynik przedstawione są na rys. 2.

```
Viktoriias-MacBook-Pro:lab1 viktoriiianowotka$ python3 index.py  
rozwiązanie losowe: [[1 0 1 0 1 1 0 0 1 1 1 1 0 1 0 0 1 0 1 1 0 1 0 0 0 0 1 1 0 1 1 1 0 0 0 0  
1 1 0 1 1 0 0 1 0 1 1 0 1 1 1 1 0 1 1 0 1 0 0 0 1 1 1 0 0 1 1 0 1 1 1 1  
1 1 1 0 0 0 1 0 0 1 1 0 0 0 1 1 1 1 1 1 0 1 1 1 0 0 0 0 1 0 1 1 0 0 0 0  
0 0 0 1 0 0 1 0 0 1 1 1 1 0 0 0 0 1 1 1 1 1 1 0 0 1 1 0 1 1 1 0 1 0 0 1  
0 0 0 0 1 1 0 0 1 1 0 0 1 0 0 1 1 0 1 0 0 1 1 1 0 1 1 1 0 0 1 0 1 1 0 1  
1 1 0 0 1 0 0 1 0 1 0 1 0 0 1 1 0 1 1 0 1 1 0 0 0 0 1 0 0 0 0 1 0 1 0 1  
1 0 0 1 0 1 1 1 0 0 1 0 0 0 0 0 0 0 1 1 1 0 0 0 1 0 1 0 1 0 1 1 1 1 0 1  
1 0 0 0 0 1 1 1 1 1 0 1 0 1 0 0 1 0 1 0 1 1 0 0 1 0 1 0 1 0 1 1 1 0 1 1  
1 1 0 0 1 0 1 0 0 1 1 0 0 1 1 1 1 0 0 0 0 0 0 0 1 0 0 1 1 1 0 0 1 1 1 0  
0 0 1 0 0 0 0 1 1 0 0 1 0 1 1 0 1 1 0 0 1 1 0 1 1 1 1 0 0 1 0 0 1 0 1  
1 1 0 1 1 1 0 0 1 1 0 0 0 0 1 1 1 0 1 1 0 1 1 0 1 0 1 0 0 0 0 1 0 1 0 1  
1 0 0 1]]  
wynik: [-122395.0225]
```

Rys. 2 – rozwiązanie losowe

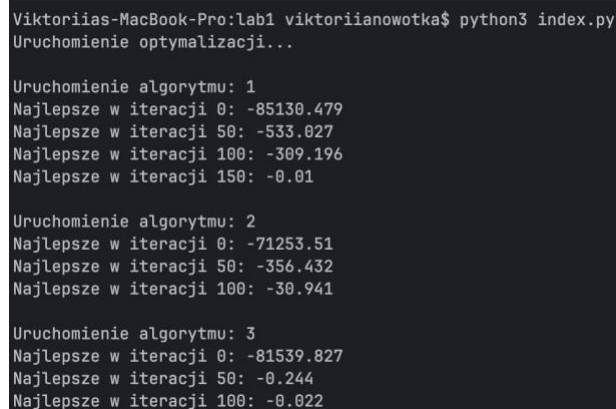
Podczas implementacji algorytmu genetycznego, na bazie interfejsu podanego na repozytorium GitLabie, było zrealizowano:

- selekcję ruletkową
- krzyżowanie jednopunktowe
- mutację
- sukcesję generacyjną

W trakcie wielokrotnych uruchomień algorytmu było ustalono następujące hiperparametry, które wstępnie dają dobry wynik za każdym razem:

- $m = 250$
- $p_c = 0.7$
- $p_m = 0.002$
- $t_{\max} = 200$

Na początku maksymalna liczba iteracji w ewolucji była brana za 300, ale zauważono tendencje do odnajdywania najlepszego wyniku za około 50-100-150 iteracji, dlatego maksymalną liczbę zmniejszono do 200.


```
Viktorias-MacBook-Pro:lab1 viktorianowotka$ python3 index.py
Uruchomienie optymalizacji...

Uruchomienie algorytmu: 1
Najlepsze w iteracji 0: -85130.479
Najlepsze w iteracji 50: -533.027
Najlepsze w iteracji 100: -309.196
Najlepsze w iteracji 150: -0.01

Uruchomienie algorytmu: 2
Najlepsze w iteracji 0: -71253.51
Najlepsze w iteracji 50: -356.432
Najlepsze w iteracji 100: -30.941

Uruchomienie algorytmu: 3
Najlepsze w iteracji 0: -81539.827
Najlepsze w iteracji 50: -0.244
Najlepsze w iteracji 100: -0.022
```

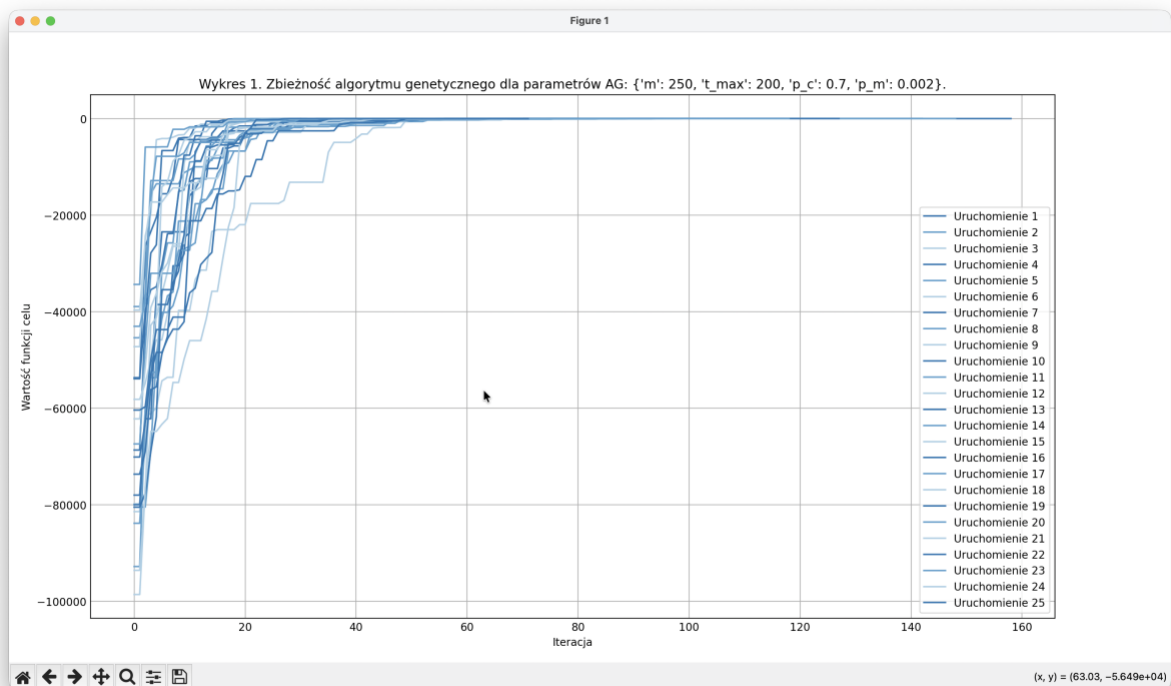
Rys. 2 – przykładowe uruchomienie algorytmu, gdzie dobry wynik znajdowany do 200ej iteracji

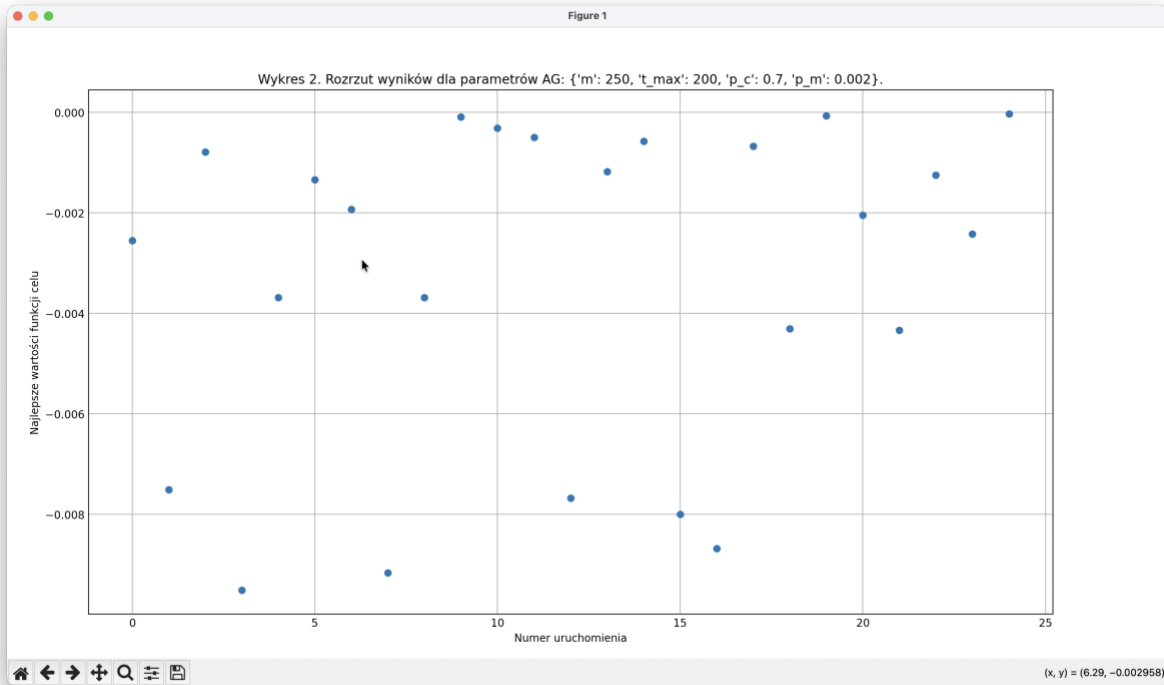
W związku z szybkim odnajdywaniem najlepszego wyniku, który zbliża się do 0.0 i pozostając w tym punkcie dodano dodatkowy warunek stopu w ewolucji, gdyż znaleziono wystarczająco dobry wynik.

```
while t < self.t_max and o_best < -0.01:
```

Rys. 3 – umowa stopu algorytmu genetycznego

Potwierdzeniem, że dobrane hiperparametry są dobre, jest wynik uruchomienia programu 25 razy. Poniżej dodano wykresy zbieżności algorytmu oraz rozrzutu wyników, obliczone wartości średnie wyników oraz std, najlepszy i najgorszy wyniki z puli.


```
Hiperparametry algorytmu: {'m': 250, 't_max': 200, 'p_c': 0.7, 'p_m': 0.002}
Solutions: [-2.55429892e-03 -7.50763957e-03 -7.89336995e-04 -9.50955316e-03
-3.68811053e-03 -1.33959253e-03 -1.92909772e-03 -9.16376275e-03
-3.68571060e-03 -9.03781599e-05 -3.13142331e-04 -5.02400583e-04
-7.67820983e-03 -1.18081349e-03 -5.79781348e-04 -7.99858213e-03
-8.68229856e-03 -6.79283451e-04 -4.31000760e-03 -6.92981712e-05
-2.05079126e-03 -4.33693505e-03 -1.24993121e-03 -2.42271444e-03
-3.17263599e-05]
Mean: -0.0
Standard deviation: 0.0
Mean iterations: 89.88, Best iterations: 30, Worst iterations: 158

Best solution overall: -0.01
Best fitness overall: [1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 0 1 0 1 1 1 0 0 1 0 0 1 0 1 1 0 1 0 1 1 1 1 0
1 1 1 1 1 0 0 1 1 1 1 0 1 1 0 1 0 1 1 1 0 1 1 0 1 0 1 0 0 0 0 0
1 1 1 1 1 1 0 1 1 1 1 1 1 0 0 0 0 1 1 1 1 1 1 0 0 0 0 1 1 1 1 1 0 1 1 0
0 1 1 0 1 1 1 0 1 1 1 0 1 1 0 1 0 1 1 0 1 1 1 0 1 1 1 0 0 1 0 0 1 0
1 0 1 1 1 1 1 1 1 1 1 0 1 0 0 1 1 0 1 1 1 1 0 0 0 0 0 1 0 1 1 1 1 1
1 1 0 1 0 0 0 1 1 1 1 0 1 1 0 1 1 1 1 0 1 1 1 0 0 1 0 1 0 1 1 0 1 1
1 1 1 0 0 1 1 1 0 1 1 1 0 0 1 0 1 1 1 1 0 1 1 0 1 1 0 0 1 1 0 0 1 0 1
1 1 0 1 1 0 1 1 1 0 1 1 0 1 0 0 0 1 0 0 1 0 0 1 1 1 0 0 1 1 1 0 1 1 0
1 0 0 0 0 1 1 0 0 1 1 1 1 1 1 1 0 0 1 1 1 0 1 1 0 1 1 0 1 1 0 1 1 0
1 1 1 0 0 1 1 1 0 1 0 1 0 0 1 1 1 1 0 0 1 0 0 1 1 0 0 1 1 1 0 0 1 0 1 1
1 0 1 1 1 1 0 0 0 1 0 0 0 1 0 1 1 1 0 1 1 1 0 1 1 1 1 1]

Worst solution overall: -0.0
Worst fitness overall: [1 1 1 1 0 1 0 1 1 1 1 1 1 0 1 0 1 1 1 0 0 1 1 1 1 0 0 1 0 1 1 1 1 1 1
1 1 1 0 1 0 1 1 1 1 1 1 0 0 0 1 0 1 1 1 1 1 1 0 1 0 0 0 0 0 1 1
1 1 1 1 0 1 1 1 0 1 1 0 1 1 1 1 1 1 1 1 0 0 0 1 0 1 1 1 0 1 1 0 0 1 1
0 1 1 1 1 0 1 0 1 1 1 0 0 1 1 0 0 0 1 1 1 1 1 1 1 1 0 0 0 0 1 0 1 1 1
1 0 1 1 1 1 0 1 0 1 0 1 1 1 1 0 1 1 0 0 1 1 1 0 1 0 0 1 0 1 0 0 1 1 0 1 0
0 0 1 1 0 0 1 0 0 0 1 1 1 1 1 0 1 0 0 1 0 1 1 1 0 0 1 1 1 1 1 0 1 1
0 1 0 1 1 0 1 1 0 1 1 1 1 0 1 1 0 1 0 0 1 1 0 0 1 1 0 0 1 1 0 0 1 1
0 0 1 1 1 0 1 0 1 1 1 0 1 1 1 1 1 0 0 0 0 1 1 0 1 0 1 1 1 1 0 0 0 0
1 1 0 1 1 1 1 0 1 0 0 1 0 0 1 1 1 0 1 1 1 0 0 1 0 0 0 0 0 0 1 0 1 0 1
1 1 1 1 1 0 1 0 0 0 1 1 1 1 1 0 1 1 0 1 1 0 1 1 1 1 1 1 0 0 0 1 1 1 1
1 1 1 1 1 1 0 0 0 1 0 1 1 0 1 1 1 1 0 1 1 1 1 0 1 0 0 0 0 1 1 1 1]
```

Zbadano wpływ wielkości populacji na działanie danej implementacji algorytmu genetycznego. W trakcie badania przeprowadzono 7 testów z różnymi wartościami parametru m - od 350 do 50. Wyniki testów podano w tabeli nr 1. Na podstawie uzyskanych danych można stwierdzić, że minimalna populacja dla rozwiązania tego problemu wynosi 150 osobników. Populacja o wielkości 250-300 osobników daje optymalne wyniki dla danego problemu.

W takim przypadku (250-300 os. w populacji) liczba iteracji skraca się w średnim znaczeniu o kilka sztuk, wtedy jak w najgorszych wypadkach różnica może sięgać 30 iteracji. Na podstawie przedstawionych wyników można uznać, że populacji w 350 osobników jest zdecydowanie zbyt duża, ponieważ wyniki są podobne do testu z populacją 300-osobowej, natomiast liczba iteracji wzrasta. Powoduje to nieefektywne wykorzystanie pamięci i mocy obliczeniowej urządzenia.

Tabela 1 – Badanie hiperparametru wielkości populacji.

Nr	Parametr m	Najgorszy	Średni	Std	Najlepsze	Liczba iteracji		
						min	średnia	max
1	350	-0.01	0.0	0.0	0.00	174	86	41
2	300	-0.01	0.0	0.0	0.00	159	88	28
3	250	-0.01	0.0	0.0	0.00	158	90	30
4	200	-0.01	0.0	0.0	0.00	174	102	43
5	150	-0.01	0.0	0.0	0.00	193	93	41
6	100	-0.08	-0.01	0.02	0.00	200	99	23
7	50	-0.01	0.0	0.0	0.00	124	94	73

Zbadano wpływ prawdopodobieństwa mutacji na działanie danej implementacji algorytmu genetycznego. W trakcie badania przeprowadzono 7 testów z różnymi wartościami parametru p_m - od 0,005 do 0,2. Wyniki testów podano w tabeli nr 2. Na podstawie uzyskanych danych można stwierdzić, że optymalne prawdopodobieństwo mutacji dla danej implementacji wynosi 0,0005-0,002. Zwiększenie tego parametru pogarsza średnie wyniki oraz wydłuża liczbę iteracji do maksymalnej dopuszczonej wartości.

Tabela 2 – Badanie hiperparametru prawdopodobieństwa mutacji.

Nr	Parametr p_m	Najgorszy	Średni	Std	Najlepsze	Liczba iteracji		
						min	średnia	max
1	0.0005	-0.01	0.00	0.00	0.00	107	61	36
2	0.002	-0.01	0.00	0.00	0.00	200	94	39
3	0.005	-2.01	-0.09	0.39	0.00	200	127	47
4	0.007	-0.50	-0.02	0.10	0.00	200	130	40
5	0.010	-0.26	-0.03	0.07	0.00	200	126	26
6	0.015	-0.62	-0.04	0.12	0.00	200	142	32
7	0.020	-0.56	-0.06	0.12	0.00	200	158	67

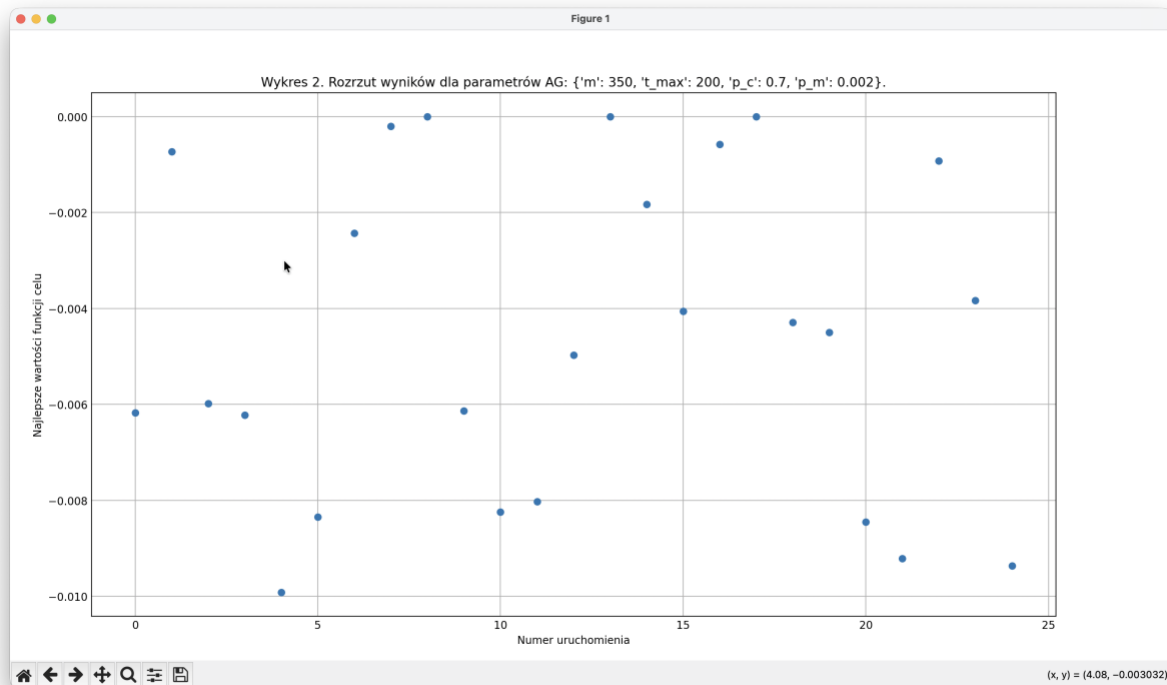
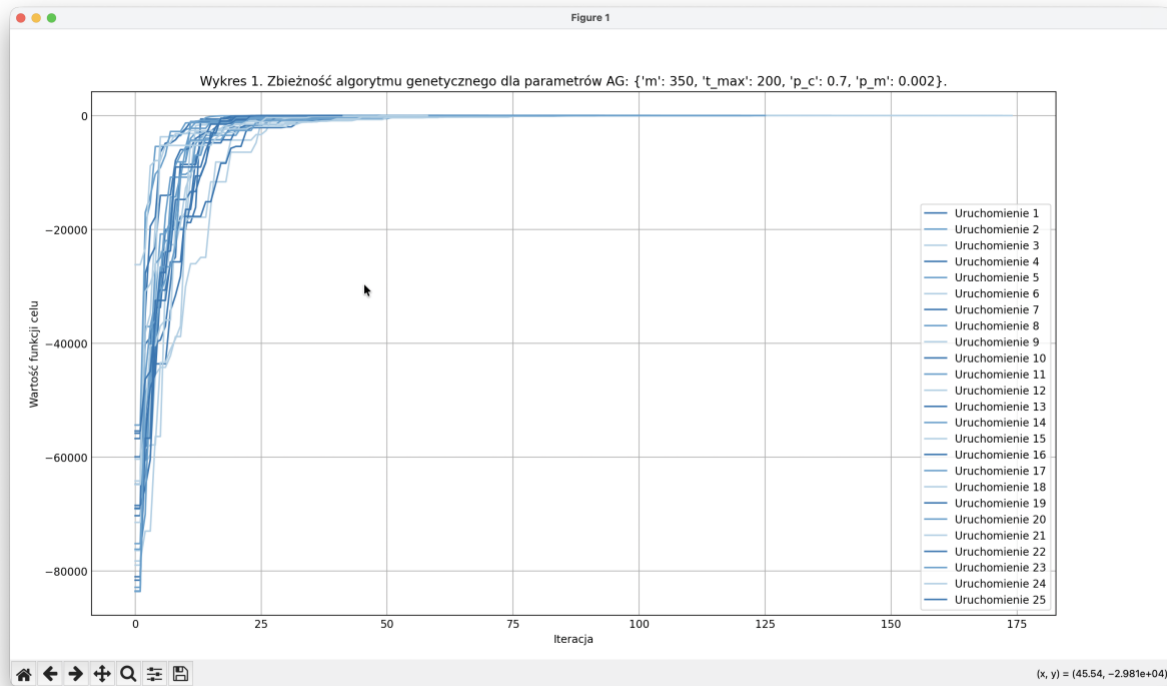
Wnioski

W trakcie wykonania ćwiczenia nr 1 zaimplementowano algorytm genetyczny z selekcją ruletkową, krzyżowaniem jednopunktowym, mutacją oraz sukcesją generacyjną. Metodą empiryczną znaleziono zestaw optymalnych wartości hiperparametrów: $m=250$, $t_{\max}=200$, $p_c=0,7$, $p_m=0,002$.

Zbadano wpływ dwóch hiperparametrów na optymalizację danego problemu: liczby osobników w populacji oraz prawdopodobieństwa mutacji. Optymalna wielkość populacji mieści się w przedziale 250-300 osobników, natomiast prawdopodobieństwo mutacji w zakresie 0,0005-0,002. Zwiększenie danych hiperparametrów powodują wzrost liczby iteracji.

Badania zostały przeprowadzone przy $t_{\max} = 200$, $p_c = 0,7$.

TESTY dla wielkości populacji

TESTY dla prawdopodobieństwa mutacji

